

Budgetuppföljning mars 2023

Socialnämnden

Budgetuppföljning mars 2023

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2023-03-31 Organisation: Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Budgetuppföljning	1
2 Måluppfyllelse	1
3 Ekonomi	2
3.1 Driftsredovisning	2
3.2 Kostnader fördelade på kostnadsslag	2
3.3 Verksamhetens nettokostnader.....	3
3.4 Alla prognoser	5
3.5 Investeringar	6
4 Risker	6

1 Budgetuppföljning

2 Måluppfyllelse

Socialnämndens prognostiserar ingen avvikelse gällande mål eller nyckeltalen.

3 Ekonomi

3.1 Driftsredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Utfall Mar 2023	Budget Mar 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Intäkter	69.5	68.3	300.7	276.1	24.6	9%	303.0
Kostnader	-240.7	-246.0	-1 007.2	-989.8	-17.4	2%	-974.9
Nettokostnader	-171.2	-177.7	-706.6	-713.7	7.1	1%	-671.9

För år 2023 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 7,1 miljoner kronor vilket motsvarar 1,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Intäkterna ökar med 24,6 miljoner kronor och kostnaderna med 17,4 miljoner kronor.

Intäkter och kostnader är i prognosen uppräknade med cirka 26,0 miljoner kronor på grund av riktade statsbidrag som kommer att erhållas under 2023.

Förklaringen till den positiva avvikelsen för socialnämndens prognos är främst lägre kostnader i hemtjänsten på grund av lägre volymer än budget. Inom funktionshinderomsorgen är avvikelsen negativ då volymen inom personlig assistans och daglig verksamhet har ökat jämfört med budget. För Individ- och familjeomsorg är avvikelsen positiv då förväntade intäkter framför allt från Migrationsverket beräknas bli högre än budgeterade. Egen regi prognostiserar ett negativt resultat, där främsta orsaken är inhyrd personal, nytt löneavtal och ökade livsmedelskostnader.

3.2 Kostnader fördelade på kostnadsslag

Tabellen visar utfall, prognos och budget för nämnden fördelat på anslag, volym och egen regi och föregående år

Nämnd (mnkr)	Utfall mars 2023	Budget mars 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår % 2023	Utfall helår 2022
Anslag	-31,8	-31.4	-127.2	-128.7	1.6	1.2%	-128.6
Volym	-137,3	-146.3	-575.0	-585.0	10.0	1.7%	-535.7
Egen regi	-2,1	0	-4,4	0	-4.4		-7.6
Nettokostnader	-171.2	-177,7	-706.6	-713.7	7.1	1.0%	-671.9

För kostnadsslaget **anslag** (personalkostnader och övriga verksamhetskostnader exklusive resor) visar resultatet en positiv avvikelse på 1,6 miljoner kronor jämfört med budget. Detta motsvarar 1,2 procent av anslaget budgeterade nettokostnader. Den positiva avvikelsen på anslag gäller främst Individ- och familjeomsorg.

För kostnadsslaget **volym** (intäkter och kostnad för huvudverksamhet inklusive resor) prognostiseras en positiv avvikelse på 10,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,7 procent av volymernas budgeterade nettokostnader. Den positiva avvikelsen på volym gäller främst hemtjänst och inom individ- och familjeomsorg. Inom individ- och familjeomsorg är det färre ensamkommande barn och färre placeringarna på familjehem företag. Ersättning och kostnader enligt massflyktsdirektivet var inte känt när budgeten lades. Dessutom är volymerna lägre inom HVB, stödboende och försörjningsstöd.

Egen regi visar en negativ avvikelse på 4,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på inhyrda verksamhetschefer och sjuksköterskor, nytt löneavtal, ökade livsmedelspriser samt tomlats Villa Stinsen.

3.3 Verksamhetens nettokostnader

Tabellen visar fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Ansvär (mnkr)	Utfall Mar 2023	Budget Mar 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Administration och nämnd	-4.7	-4.7	-19.4	-19.4	0.0	0%	-18.8
Individ- och familjeomsorg	-20.9	-23.4	-86.2	-95.4	9.2	10%	-83.6
Äldreomsorg	-91.0	-99.3	-390.4	-397.6	7.2	2%	-368.0
Funktionshinderomsorg	-48.7	-46.0	-188.8	-184.2	-4.6	2%	-177.3
Social psykiatri	-3.8	-4.2	-17.3	-17.2	-0.1	1%	-16.6
FoU Nordost	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0
Egen regi	-2.3	0.0	-4.4	0.0	-4.4		-7.6
Summa Socialnämnden	-171.2	-177.7	-706.6	-713.7	7.1	1%	-671.9

Administration och nämnd

Administration och nämnd prognostiserar netto ingen avvikelse mot budget. Riktade statsbidrag är 26 miljoner kronor som påverkar utfallet på både intäkter och kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 9,2 miljoner kronor för helåret vilket motsvarar 10 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen beror på att kostnader för ensamkommande barns placeringar minskar med fyra från och med juli.

Inga pågående placeringar enligt LVM eller HVB, färre placeringar på stödboende än budgeterat samt lägre kostnader på försörjningsstöd bidrar till den positiva avvikelsen. Dessutom är kommuntalet för kommunens mottagande av nyanlända sänkt från 49 till 27 personer. Ersättning och kostnader enligt massflyktsdirektivet var inte känt när budgeten lades.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 7,2 miljoner kronor för helåret vilket motsvarar 2,0 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen beror på mindre volym än budgeterat i form av färre timmar utförd hemtjänst. Övriga verksamheter som vård och omsorgsboende, korttidsplatser och dagverksamhet förväntas följa budget.

Funktionshinderomsorg

Funktionshinderomsorgen prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 4,6 miljoner kronor vilket motsvarar 2,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Främsta orsaken till avvikelsen beror på en ökad volym inom personlig assistans för barn.

Inom funktionsnedsättning vuxna prognostiserar en negativ avvikelse på daglig verksamhet enligt LSS som beror på ökade volymer, fler har fått daglig verksamhet beviljat och möjligen kan det vara en fördröjd effekt av att man inte längre är rädd för att bli smittad. Dessutom ökar kostnaderna för resor i samband med daglig verksamhet. Kostnaden för verksamheten korttidsvistelse för vuxna är lägre än budget.

Inom myndighet funktionshinderomsorg överstiger kostnaderna budget då externa konsulter är inhyrda på vakanta platser.

Social psykiatri

Social psykiatri prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,1 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader. Kostnaden för både boende psykiatri och boendestöd har ökat då omsorgsprisindex (OPI) ökat mer än budget.

Egen regi

Egen regi prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 4,4 miljoner kronor. Främsta orsakerna till avvikelsen beror på inhyrda verksamhetschefer och sjuksköterskor på vård- och omsorgsboendena Stocksundsgården, Klingsta samt Larm och Natt. Kommunals avtalsrörelse som gav 4,1% för 2023, detta ger egen regi en kostnadsökning för 2023 på 1,3 miljoner kronor för april-dec jämfört med budget. En ytterligare orsak till den negativa avvikelsen i prognosen är ökade livsmedelskostnader som här beräknas öka från budgeten med 15 procent. Inom LSS finns en tomlats på Villa stinsen som bidrar negativt i prognosen. Planerad åtgärdsplan med besparing på två tjänster efter installerat nytt trygghetslarm uteblir på Klingsta.

Egen regi arbetar med en åtgärdsplan där målet är att alla platser ska vara belagda, inga inhyrda sjuksköterskor och verksamhetschefer. Verksamheterna i egen regi arbetar för en kostnadseffektiv bemanning och att undvika att beordra tillsvidareanställda för övertidsarbete. Personalscheman ses över, vilket medför viss effekt på personalkostnaderna.

3.4 Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Ansvar (mnkr)	Budget helår 2023	Prognos 1 Helår 2023	Prognos 2 Helår 2023	Prognos 3 Helår 2023
Administration och nämnd	-19.4	-19.4	-19.4	
Individ- och familjeomsorg	-95.4	-88.4	-86.2	
Äldreomsorg	-397.6	-392.5	-390.4	
Funktionshinderomsorg	-184.2	-187.7	-188.8	
Social psykiatri	-17.2	-17.2	-17.3	
FoU Nordost	0.0	0.0	0.0	
Egen regi	0.0	-2.1	-4.4	
Summa Socialnämnden	-713.7	-707.3	-706.6	

Administration och nämnd

Har samma prognos som tidigare.

Individ- och familjeomsorg

Förändringen mellan prognos 1 och 2 beror främst på ingen SIS placering samt minskat antal familjehemsplaceringarna och dagvården inom barn och unga. Inom vuxna har det skett en minskning inom stödboende, försörjningsstöd och flyktingmottagande.

Äldreomsorg

Förändringen mellan prognos 1 och 2 avser färre antal timmar i hemtjänsten.

Funktionshinderomsorg

Förändringen mellan prognos 1 och 2 avser främst resor i dagverksamheten samt inhyrda konsulter hos myndighet.

Social psykiatri

Förändringen mellan prognos 1 och 2 avser främst ökade kostnader inom boende psykiatri och boende stöd.

Egen regi

Främsta skillnaden mellan prognos 1 och 2 avser kommunals löneavtal med en löneökning på 4,1%, samt en planerad personalneddragning på natten som ej kommer att genomföras.

3.5 Investeringar

Inga budgeterade investeringar 2023

4 Risker

Ökade kostnader

När budgeten för 2023 gjordes uppräknades priserna med 2,0 procent på alla avtal utom LOV avtalen som uppräknades med 3,0 procent. Enligt avtalen ska priserna uppräknas med OPI (omsorgsprisindex) årligen. I mitten av april 2024 kom besked om att OPI fastställs till 4,6 procent. Detta kommer att ge socialnämnden ökade kostnader på cirka 2,0 miljoner kronor och påverkar samtliga avtal som uppräknas med OPI.

Egen regis kostnader för förbrukningsmaterial och livsmedel riskerar bli högre än budget beroende på hög prisökningstakt.

Hyresökningar och kostnader för tomhyror för bostäder har ökat och riskerar att ytterligare öka under året.

Kommunals avtalsrörelse som gav 4,1% för 2023, ger egen regi en kostnadsökning för 2023 på 1,3 miljoner kronor för april-dec jämfört med budget.

Det finns en risk för att egen regis resultat enskilt, kan vara svårt att få i balans under året trots planerade åtgärder.

Volymer

Kostnaderna för individ- och familjeomsorg är baserade på nuvarande volymer inom barn och ungdom, missbruk, försörjningsstöd och flyktingmottagande, men kan naturligtvis öka eller minska under resten av året. Risk för ökade kostnader om det tillkommer en ny placering eller särskild kostsam placering.

Intäkter och kostnader från Migrationsverket för de skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet var inte känt när budgeten lades, det beräknas nu in i prognosen men är svårt att bedöma om det blir helårseffekt.

Enligt demografiska prognoser kommer antalet äldre att öka de närmaste tio åren, vilket kan innebära att fler ansöker om äldreomsorg enligt socialtjänstlagen, vilket i sin tur ökar kostnaderna.

Inom funktionshinderomsorgen finns risker genom att målgruppen med neuropsykiatriska diagnoser som ansöker om LSS-insatser ökar. Diagnostiseringen av barn har ökat mycket de senaste åren, något som både skola och habilitering kan konstatera och det kan i förlängningen medföra att fler från den målgruppen ansöker om insatser.

Försäkringskassan har blivit mer restriktiva och förändrar beslut, vilket kan innebära ett ökat antal ansökningar inom personlig assistans hos kommunen. Försäkringskassan har aviserat att man överväger att ställa krav på återbetalning av tidigare utbetalda ersättningar för personlig assistans även mot kommunen.

Kompetensförsörjning

Personalomsättning i äldreomsorgen och svårigheter att rekrytera rätt kompetenser är ett riskområde som har funnits i flera år men som ökar då det är svårt att få tag på sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter. Kommunen satsar på kompetenshöjande insatser för personal i äldreomsorgen med hjälp av stimulansmedel Nära vård. Trots eget arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare är egen regi beroende av nationella åtgärder inom området.